

Це завдання вищих керівників підприємства і лише частково делегується нижчим ланкам управління.

Мета фінансової роботи полягає в забезпеченні кругообігу капіталу фінансовими ресурсами і розподілі їх оптимальним чином по різних стадіях кругообігу. Перераховані завдання мають певні механізми реалізації, свої правила і прийоми, далекі від правил і прийомів бухгалтерського обліку.

Фінансова робота хоч і регулюється державними нормативами, фінансовий менеджер вільніший в ухваленні управлінських рішень.

Фінансовий відділ виконує наступні обов'язки :

1. складання тактичного і оперативного фінансових планів;
2. розрахунок і коректування нормативів оборотних коштів по окремих статтях, елементах, видам запасів і витрат в цілому по підприємству;
3. визначення джерел фінансування, визначення об'ємів і джерел інвестицій, формування резервних фондів і фінансових резервів підприємства;
4. розгляд цін на вироблювану підприємством продукцію, контроль над використанням засобів, фондів і резервів, організація фінансово-економічних розрахунків, участь в підготовці проектів договорів, обґрунтування форм розрахунків.

Отже, управління фінансами на підприємстві складається з планування, організації, контролю та аналізу дій щодо грошових потоків. Діяльність підприємства за даною схемою забезпечить ефективність та результативність функціонування організації.

Дмитришин М.В.

Аспірант, Львівська державна фінансова академія

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФІНАНСОВОГО МЕХАНІЗМУ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Успішний розв'язок проблем розвитку вищої освіти полягає в теоретичному осмисленні основних методологічних положень і в аналізі практичного досвіду реалізації організаційно-фінансового механізму в даній сфері на основі інноваційних методів функціонування, оскільки нова якість освіти в кінцевому результаті забезпечується ефективною роботою саме організаційно-фінансового механізму в системі вищої освіти.

Проблема побудови організаційно-фінансового механізму вищих навчальних закладів і удосконалення його окремих елементів на основі інноваційних методів вимагає розробки стратегії їх розвитку і визначення напрямків удосконалення організаційно-фінансового механізму.

Фінансовий механізм визначається як сукупність форм, методів і важелів планового управління фінансовими відносинами, які пов'язані з плануванням фінансів, утворенням, розподілом і використанням грошових доходів, нагромадженням фондів, із системою фінансування витрат. За допомогою конкретних фінансових форм і методів здійснюються розподільні та перерозподільні відносини, утворюються доходи суб'єктів економічної діяльності і відповідні фонди грошових коштів. При цьому функціонування фінансового механізму ґрунтується на організаційно-правових положеннях та фінансовій інформації, які забезпечують практичне використання фінансів для досягнення визначених цілей і завдань.

Фінансовий механізм має дві підсистеми, які відображають узагальнені методи фінансового впливу: фінансове забезпечення та фінансове регулювання. Вплив цього механізму на різні аспекти виробничої і соціальних сфер має кількісну і якісну визначеність.

Кількісна виявляється в обсязі коштів, сформованих із різних джерел на розв'язання певних завдань. Вона характеризує підсистему фінансового забезпечення, що є першоосновою фінансового механізму. Якісна визначеність фінансового механізму виявляється саме в характері розподілу і руху фінансових ресурсів. Вона відображає систему фінансового регулювання, яка забезпечує відповідні пропорції розподілу внутрішнього валового продукту і фінансових ресурсів.

Кількісна і якісна характеристики фінансового механізму визначаються обсягом фінансових ресурсів, зосереджених і витрачених на відповідних рівнях господарського управління і технологію їх зосередження та витрачання. Важливо при цьому правильно обрати саму техніку цих процесів: суб'єкт і об'єкт зосередження і витрачання фінансових ресурсів, показники, ставки, норми, терміни, санкції, пільги – інструментарій здійснення руху фондів грошових засобів.

Так, фінансове забезпечення здійснюється методами бюджетного фінансування, самофінансування, кредитування тощо. За бюджетного фінансування до уваги беруться умови визначення обсягів фінансування, періодичність передання коштів, норми певних видів витрат тощо, за кредитування – умови надання кредитів, гарантій і терміни їх повернення, окупність і ефективність кредитів; за самофінансуванням – розрахунки діяльності та ефективності витрачання власних коштів, їх мобілізації та інші.

Фінансовий механізм охоплює фінансове планування і прогнозування, фінансові показники, нормативи, ліміти й резерви, стимули і санкції, а також систему управління фінансами. За допомогою фінансового механізму здійснюється широкомасштабний розподіл і перерозподіл створеного в державі валового внутрішнього продукту відповідно до основних положень фінансової політики. На стадії фінансового планування і прогнозування визначаються фінансові можливості держави щодо фінансового забезпечення розвитку її економіки та соціальної сфери.

Організаційний підхід до дослідження будь-якої системи означає вивчення її внутрішньої структури та взаємодії її із зовнішнім середовищем. Необхідність організації як такої визначається внутрішньою структурованістю елементів системи як цілого, наявністю в елементах таких властивостей, як адаптивність один до одного і здатність чинити опір їх поєднанню. Ступінь організованості цілого (системи) визначається мірою поєднання його елементів.

В освіті задачі організаційно-фінансового механізму конкретизуються необхідністю виконання державного замовлення у відповідності з вимогами державного освітнього стандарту. Організаційно-фінансовий механізм призначений забезпечити не лише форми ринкових відносин в сфері освіти, але й створити необхідні умови для функціонування вищих навчальних закладів і належного виконання їх функцій.

У сучасних умовах вищі навчальні заклади, намагаючись адаптуватися до швидко змінних ринкових умов, стикаються з проблемами недостатньої гнучкості існуючих організаційних, фінансових структур і механізмів, координації діяльності функціональних підрозділів, забезпечення необхідного рівня відповідальності за кінцеві результати діяльності окремих вищих навчальних закладів і системи вищої освіти в цілому.

Це викликає необхідність перегляду традиційних підходів до побудови організаційно-фінансового механізму в системі вищої освіти.

На нашу думку, організаційно-фінансовий механізм вищого навчального закладу – це система управління фінансами, що здійснює забезпечення, організацію, планування, регулювання, стимулювання і контроль фінансових потоків з метою ефективної взаємодії різних суб'єктів господарювання, у відповідності з діючою нормативною базою і наявними фінансовими ресурсами.

Калмикової Лілії,

студентки групи Фін 08 – Б,

Керівник: к.е.н., доцент Свинаренко Т.І.

*Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені М.Туган-Барановського*

ФІНАНСОВА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА НАПРЯМКИ ЇЇ ЗМІЦНЕННЯ.

В умовах демократизації органам місцевого самоврядування України відводиться важливіша роль у суспільному житті, тому проблема забезпечення фінансової незалежності цих органів загострюється і стає більш актуальною. Її вирішення має стати одним із головних елементів реформування місцевих фінансів України, зорієнтованого на більш повне задоволення потреб та інтересів територіальних громад, підвищення ефективності фінансової діяльності органів

місцевого самоврядування й активізацію економічного та соціального розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

Проблемам забезпечення фінансової незалежності органів місцевого самоврядування та реалізації їхнього бюджетного потенціалу присвячено значну кількість наукових публікацій. У різні періоди вагомий внесок у дослідження окремих аспектів цієї проблематики зробили такі українські та російські вчені: Д. Боголєпов, О. Василик, О. Кириленко, А. Марков, В. Нечаєв, К. Павлюк.

Незважаючи на значний науковий доробок, проблематика фінансової незалежності органів місцевого самоврядування на сучасному етапі висвітлена недостатньо повно та всебічно. Незначну увагу приділено також дослідженню дії чинників, які обмежують бюджетну самостійність місцевого самоврядування, не вироблено єдиного підходу до оцінювання бюджетної самостійності.

Як відомо, основою фінансової бази органів місцевого самоврядування є місцеві бюджети. Свідченням посилення впливу органів місцевого самоврядування на розвиток економічних і соціальних процесів у регіонах і в державі в цілому є зростання частки місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету України, яка збільшилася з 39% у 1999 році до 46% у 2004-му. Правове підґрунтя формування місцевих бюджетів на сьогодні визначається Конституцією України, Законами «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про бюджетну систему України», «Про систему оподаткування». [2. с.57]

Проте певні суперечності, які є в положеннях пазвапих законодавчих актів, не дають змоги застосувати їх у повному обсязі. Саме тому потрібні нові кроки у цьому напрямку, які б ґрунтувалися на глибокому науковому аналізі нинішнього рівня фінансової забезпеченості місцевого самоврядування, і на цій основі здійснювався пошук відповідних важелів щодо його вдосконалення. Одним із таких важелів може слугувати законодавче закріплення принципово нової системи вирівнювання доходів та видатків бюджетів різних рівнів, тобто якнайшвидше розв'язання проблеми фінансового вирівнювання для забезпечення мінімальних розмірів місцевих бюджетів. [3. с.67]

Проте й досі ще не має науково обґрунтованого чи підтвердженого розрахунками єдиного визначення рівня соціальних послуг на душу населення в межах усієї території України, який відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» має бути основою для розрахунку мінімального бюджету адміністративно-територіальної одиниці, а також методики розрахунку нормативу бюджетної забезпеченості на одного жителя. Без такого визначення спроба запровадження нової системи фінансового вирівнювання у повній відповідності з чинними законодавством майже неможлива.

На наш погляд основними напрямками зміцнення фінансової незалежності місцевого самоврядування повинно стати:

І. створення бюджетної системи та міжбюджетних взаємовідносин, що відповідатимуть новій конституційній природі державної влади та потребам розвитку місцевого самоврядування;